

Sivistyspalveluiden käyttötalouden TA-2023 sopeutustoimenpiteet

Sivistyslautakunta 13.06.2023 § 68
272/02.02.00.02/2023

Valmistelijat: sivistysjohtaja Jussi Silpola p. 0400 250 743, varhaiskasvatuksen johtaja Maria Kankkio p. 040 504 2139, kansalaisopiston rehtori Marjut Penttinen p. 050 597 0960, lukion rehtori Jyri Pesonen p. 040 821 2642, vs. vapaa-aikajohtaja Satu Rautiainen p. 040 764 1896, vs. kirjatotoimenjohtaja Minna Puntala p. 050 315 3496, talous- ja hallintosihteeri Tarja Houni p. 040 571 7767.

Valtuusto hyväksyi 5.6.2023 § 5 talousarviomuutokset vuoden 2023 talousarvioon. Päätös sisälsi lisäyksiä sivistyspalveluiden toimintakuluihin, sekä sopeutustoimia 180.000 euroa sivistyspalveluiden palvelualueelle. Sopeutustoimien jälkeen sivistyspalveluiden toimintakateen tulee valtuuston päätöksen mukaan olla 49.668.550 euroa.

Hallintopalveluissa haetaan ELY-keskukselta valmistavassa opetuksessa olevien ukrainalaisten alkukartoituskorvauksia 24.500 euroa. Korvaus perustuu siihen, että jokaiselle valmistavan opetuksen oppilaalle on tehty oma opinto-ohjelma. Tämä on osa lasten kotouttamissuunitelmaa jonka perusteella kunnille maksetaan 700 euroa/oppilas. Tulo kirjataan hallintopalveluiden kustannuspaikalle, koska ukrainalaisten opetuksen järjestämiseen ja muuhun tukeen sekä kotouttamistoimintaan syksyllä liittyvä hallinnointi toteutetaan hallintopalveluiden kautta. Yhteensä hallintopalveluiden toimintakatetta pienennetään 24.500 euroa.

Varhaiskasvatuspalveluissa kunnallisten päiväkotien käyttötaloudesta on karsittu 42.000 euroa esim. posti- ja kuriiripalveluista ja materiaali- ja kalustohankinnoista. Hankinnat joko jätetään toteuttamatta tai karsitaan minimiin. Yhden varhaiskasvatuksen käytössä olleen tilan vuokrasopimus päättyy, ja koska tilalle ei ole näköpiirissä käyttöä, vuokrasopimusta ei jatketa. Tästä syntyy säästöä 10.000 euroa. Mikäli lisääntyntä palveluntarvetta tämän jälkeen ilmenee, uusien tilojen löytäminen voi olla hankalaa.

Sivistyslautakunta on päättänyt 14.3.2023 § 29 että kerhotoiminta alkaa varhaiskasvatuksessa 9.8.2023. Säästösyistä johtuen osana sopeuttamistoimia kerhotoiminnan aloitusta siirretään alkamaan vasta 1.9.2023. Kerhotoiminnan palvelurahassa arvioidaan toteuman ja myöhemmän aloitusajankohdan perusteella säästyvän 30.000 euroa. Yhteensä varhaiskasvatuksen toimintakatetta pienennetään 82.000 euroa.

Perusopetuspalveluissa materiaali- ja kalustehankinnoista, koulutarvikkeista ja kirjallisuudesta, hoitotarvikkeista, rakennusmateriaaleista sekä palvelujen ostoista, koneiden kunnossapitokuluista, puhdistusaineista, kemikaaleista painatus- ja postikuluista karsitaan 41.540 euroa.

Koulujen koulunkäyntiohjaajaresurssissa olisi tarvetta neljän ohjaajan lisäämiselle nykyisestä syksyille 2023, mutta ohjaajapalveluiden uudelleen järjestelyllä voidaan lisäyksen sijaan vähentää yksi koulunkäynninohjaaja nykyisestä määrästä. Tästä syntyy henkilöstökuluihin 10.000 euron säästö.

Valmistavan opetuksen järjestäminen lopetetaan Vihtavuoren koulun osalta elokuussa 2023 ja Lievestuoreen ja Sydän-Laukaan koulun ryhmien osalta marraskuun alusta 2023. Kirkonkylän koulun ryhmässä opetusta varaudutaan jatkamaan lukukauden 2024 loppuun asti tarvittaessa. Suurimmalla osalla valmistavan opetuksen oppilaille tulee marraskuun alkuun mennessä täyteen vuosi valmistavassa opetuksessa, jonka jälkeen heidät integroidaan yleisopetukseen. Vihtavuoren koulun ryhmässä oppilasmäärä on pieni, ja oppilaat integroidaan koulunkäynninohjajan tuella yleisopetuksen ryhmiin heti lukuvuoden alusta. Lisäksi yhden valmistavan opetuksen opettajaan sijaan tehtävään otetaan koulunkäynnin ohjaaja syyslukukauden alusta. Näillä toimenpiteillä henkilöstökuluihin syntyy 38.000 euron säästö. Riskinä on, että valmistavan opetuksen oppilaat tarvitsevat ennakoitua suurempaa tukea integroituaan yleisopetuksen ryhmiin. Tuen tarvetta ja toteutumista seurataan syyslukukauden aikana. Yhteensä perusopetuksen sopeutustoimilla saadaan aikaan 89.540 euron säästö.

Laukaan kuntaan sijoitettujen oppilaiden kotikuntakorvauksien arvioidaan toteutuvan ennakoitua suurempina. Kotikuntakorvauksiin lisätään talousarvioon 18.880 euron tulo.

Kuljetusyrittäjät ovat tehneet Laukaan kunnalle esityksen henkilökuljetusten indeksitarkistuksista 1.8.2023 alkaen kuljetuksista tehdyn sopimuksen mukaisesti. Päätös indeksitarkistuksesta tehdään kunnanhallituksessa. Indeksitarkistusten vaikutus syksyn koulukuljetuksiin on perusopetuksen osalta 130.000 euron lisäkustannukset talousarvioon nähden. Tämä ylitys katetaan osana meneillään olevaa sivistyspalveluiden sopeutuskokonaisuutta. Koulukuljetuksissa on tämän lisäksi näkyvissä ylitysriski syksyille, mutta esiopetuksen oppilaiden määrän vähenemisen ja Kuhankosken voimalaitostyömaan aiheuttamien poikkeuskuljetusten päättyminen myös vähentää koulukuljetuskuluja. Kokonaisarvio kuljetuskustannusten kertymästä loppuvuodelle on mahdollista tehdä tarkasti vasta kun syksyn 2023 kuljetusreitit on suunniteltu ja nähdään miten ne alkavat toteutua. Tämän vuoksi sopeuttamisohjelmassa ei ole varauduttu muihin koulukuljetuskustannusten mahdollisiin muutoksiin.

Yhteensä perusopetuspalveluiden toimintakatetta lisätään edellä esitetyillä perusteilla 21.580 euroa.

Lukio on saanut hankerahoitusta luodaan hyvinvointia yhdessä –hankkeelle, ja hankkeesta ei ole budjetoitu vuodelle 2023 tuloja. Tämän hankkeen puitteissa pystytään kattamaan lukion henkilöstökuluja 21.000 euroa vuoden 2023 puolella. Yhteensä Lukion toimintakate pienenee tulolisäyksen myötä 21.000 euroa.

Kansalaisopisto toteuttaa sopeutustoimia toimisto- ja koulutarvikkeisiin sekä henkilöstökuluihin. Kansalaisopiston toimintakate pienenee yhteensä 1.500 euroa.

Kirjasto- ja kulttuuripalveluissa jätetään täyttämättä loppuvuodeksi avoimeksi jäävä pääkirjaston osastonjohtajan tehtävä. Tehtävät jaetaan muulle henkilökunnalle ja kirjaston tehtäviä, aukioloaikoja ja yhteistyötä muiden yksiköiden kanssa supistetaan. Vähennyksiä joudutaan tekemään esimerkiksi koulujen ja varhaiskasvatuksen kanssa tehtävään yhteistyöhön. Kirjasto- ja kulttuuripalveluiden toimintakate pienenee yhteensä 16.500 euroa.

Vapaa-aikapalveluissa vähennetään ostopalveluiden, rakennus- ja muiden materiaalien ja kaluston ostoja, vähennetään ulkoalueiden ja kenttien

kunnossapitoa ja jätetään täyttämättä avoimeksi jäävä liikuntapaikkamestarin tehtävä loppuvuodeksi 2023. Liikuntapaikkamestarin tehtäviä jaetaan uudelleen tai tehtäviä jätetään tekemättä. Vapaa-aikapalveluiden sopeutustoimien myötä kunnossapitotaso liikunta- ja ulkoalueilla laskee, ilkvallaan lisääntymisen riski kasvaa, laitteiden kunnossapitotaso esim. kuntosaleilla laskee ja henkilöstövähennyksestä johtuen tehtäviä joudutaan järjestelemään uudelleen. ylitysriskiä vapaa-aikapalveluissa on polttoainekustannuksissa, ja se huomioidaan osana sopeuttamistoimien kokonaisuutta. Vapaa-aikapalveluiden toimintakate pienenee yhteensä 54.600 euroa.

HYPE toteuttaa sopeuttamistoimia palveluiden ostoista sekä aineista, tarvikkeista ja tavaroista. HYPE:n toimintakate pienenee yhteensä 1.500 euroa.

Edellä kuvatuilla muutoksilla saavutetaan valtuuston asettama muutettu talousarvioraami. Jo edelliseen sivistyslautakunnan toukokuussa hyväksymään talousarviomuutostokokonaisuuteen sisältyi merkittäviä sivistyspalveluihin kohdituneita sopeutustoimia.

Sivistyspalveluiden sopeuttamistoimet palvelualueittain sekä muutokset talousarvion käyttösuunnitelmaan ovat esittelyaineiston liitteinä. Muutetun talousarvion mukaiset toimintakatteet ja tehdyt sopeutukset sivistyspalveluiden palvelualueilla ovat seuraavat:

Muutettu toimintakate 2023		
1 000 euroa		
Sivistyspalvelut	TA/M 2023	Sopeutus
Hallinto- ja sivistyspalvelut	231,00	-24,50
Varhaiskasvatus	14 614,90	-82,00
Perusopetuspalvelut	28 579,58	21,58
Lukio	2 501,22	-21,00
Kansalaisopisto	502,51	-1,50
Kirjasto- ja kulttuuripalvelut	971,68	-16,48
Vatti	1 962,72	-54,60
Lasten ja nuorten hyvinvointikeskus	304,94	-1,50
Yhteensä	49 668,55	-180,00

Esittelijä Sivistysjohtaja Jussi Silpola

Päätösehdotus Sivistyslautakunta päättää hyväksyä sivistyspalveluiden suunnitellut sopeutustoimenpiteet sekä vahvistaa valtuuston päätöksen 5.6.2023 § 5 mukaisesti sivistyspalveluiden käyttötalouden muutetun käyttösuunnitelman esityksen mukaisesti.

Päätös Sivistysjohtajan esitys hyväksyttiin.